

Esmond, Bertie. Sapper.

8-B-4

Joseph Harold Birty, roepnaam Bertie, is de oudste zoon van Hubert Esmond en zijn vrouw Eléonore Esmond, geboren Chouinard.

Hij is geboren op 14 april 1923 in New Liverpool, een wijk van Lévis aan de zuidzijde van de St. Laurensrivier.

Bij de volkstelling van 1931 worden drie zonen benoemd:

Bertie is dan 8 jaar, Léo 6 jaar en Albert 5 jaar oud.

Op 24 mei 1932 wordt nog een zoon geboren die Arthur Raymond genoemd wordt.

Hun moeder Eléonore Esmond overlijdt op 1 maart 1933.

Het gezin is Rooms-Katholiek. De voertaal is Frans.

Bertie meldt zich aan op 8 oktober 1943 in Montreal.

Hij meldt dat hij de lagere school heeft doorlopen en dat hij een aantal maanden heeft gewerkt als vrachtwagenchauffeur.

Voordat hij zich aanmeldt voor actieve dienst heeft

Bertie al een paar jaar als reservist dienstgedaan.

Van mei 1940 tot maart 1943 was hij actief bij de Munitiecompagnie van het Royal Canadian Army Service Corps.

De vader is ziekelijk en heeft de hulp van de zoons vaak nodig. Bertie vraagt ontslag als reservist in het voorjaar van 1943. (Zijn vader is een veteraan, ook Sapper, uit de Eerste Wereldoorlog).

Bertie begint de actieve dienst op 8 oktober 1943 in het Districts Depot No. 4, een trainingskamp in Longueuil, ook wel Montreal Zuid genoemd.

CANADIAN EXPEDITIONARY FORCE
DISCHARGE CERTIFICATE

THIS IS TO CERTIFY that No. 3281037 (Rank) Sapper
Name (in full) Esmond, Hubert enlisted in
the 2nd Quebec Rgt.
CANADIAN EXPEDITIONARY FORCE at Quebec on the 29th
day of May 1943
He served in France and C.E.D.G.C.C.
and is now discharged from the service by reason of Demobilization.
Medical Unfitness.

THE DESCRIPTION OF THIS SOLDIER on the Date below is as follows:
Age 20 Marks or Scars Nil
Height 5'7"
Complexion Fair
Eyes Blue
Hair Light
Signature of Soldier H. Esmond Issuing Officer J. J. [Signature]
Date of Discharge APR 11 1946 Rank Private
Date HALIFAX, N.S. JUL 5 1946

NOTE: AS NO DUPLICATE OF THIS CERTIFICATE WILL BE ISSUED, ANY PERSON FINDING SAME IS REQUESTED TO FORWARD IT IN AN UNWRAPPED ENVELOPE TO THE SECRETARY, MILITIA GENERAL, OTTAWA, CANADA.

Eind oktober 1943 is Bertie in St. Jerome, provincie Quebec. Hij is dan ingeschreven bij de 'School for Army Instructions', dit opleidingsinstituut valt onder de NRMA.

Ter verduidelijking:

De NRMA in 1940 verwijst naar de National Resources Mobilization Act (Nationale Hulpbronnen Mobilisatiewet) van Canada, een wet die op 21 juni 1940 werd aangenomen om de oorlogsinspanning tijdens de Tweede Wereldoorlog te versterken. De regering werd geautoriseerd alle benodigde middelen, waaronder mankracht, te mobiliseren voor de verdediging van Canada en stond de dienstplicht toe voor de binnenlandse verdediging.

Half november 1943 belandt Bertie een week in het St. John's Hospitaal. De reden hiervoor is niet te vinden.

Een maand later, 18 december, volgt een overplaatsing naar het trainingscentrum van de Royal Canadian Engineers (RCE) in Petawawa, Ontario.

Het jaar 1944 begint met een straf voor Bertie. Hij is een dag onwettig afwezig geweest. Hij moet drie dagen binnen blijven en het kost hem twee dagen soldij. In februari is zijn eerste opleiding voorbij, Sapper Bertie gaat dan \$ 1,40 per dag verdienen.

Het dossier van Bertie is voor een deel van 1944 onduidelijk.

Hij verblijft in Petawawa en blijft ingeschreven staan bij het Engineers Trainings Centrum.

In april wordt zijn soldij verhoogd naar \$ 1,50 per dag.

Op 1 mei 1944 is hij onwettig afwezig en wordt verdacht van desertie.

Hij is iets voor 23.00 uur op die dag in Montreal aangehouden.

Op 5 juni 1944 moet hij voor een onderzoekscommissie verschijnen.

Behalve zijn afwezigheid op 1 mei worden ook de tekorten in zijn persoonlijke uitrusting hem aangerekend.

In eerste instantie wordt hij veroordeeld tot 142 dagen detentie en inhouding van soldij tot een bedrag van \$ 23,60 is vereffend voor de missende uitrustingsstukken.

De detentie wordt later naar beneden bijgesteld tot 69 dagen en op 20 oktober 1944 wordt Bertie ingesloten in No. 64 Militaire Detentie Barakken in Petawawa.

De eenheid staat op de nominatie naar het Verenigd Koninkrijk te vertrekken en Bertie wordt overgeplaatst naar Camp Debert op 13 januari 1945.

(Camp Debert was de laatste verzamelplaats voor eenheden die vanuit Halifax inscheepten en was de locatie waar de meeste troepen hun persoonlijke wapens ontvingen en ermee trinden. Hiervoor waren een groot munitiedepot en uitgebreide schietbanen gebouwd).

Opvallend is de aantekening dat het inschepingsverlof van Bertie is ingetrokken.

Op 31 januari 1945 gaat de eenheid aan boord en komt op 9 februari 1945 in het Verenigd Koninkrijk aan.

Bertie komt op de lijst van een aanvullingseenheid van de RCE.

Dan komt voor hem de oversteek naar het front in Noordwest-Europa.

Op 11 april 1945 zet hij voet aan wal op het vaste land.

Hij wordt ingedeeld bij het 8ste Field Squadron RCE.

Die eenheid komt net weer bij van een overval van de Duitsers op hun hoofdkwartier in Sögel, Duitsland, op 10 april 1945. Die confrontatie heeft aan zes van hun mensen het leven heeft gekost.

Het squadron, nu met Bertie in de gelederen, zet de opmars voort richting Lorup, amper daar aangekomen werden ze doorgestuurd naar Neu Arenberg.

Richting Friesoythe met een afbuiging naar het Küstenkanaal.

Hier krijgen de RCE-mannen een zware tijd. De zuidzijde van het kanaal ligt vol mijnen en de noordzijde wordt zwaar verdedigd.

Bertie Esmond sneuvelt als hij met Luitenant Taylor onderweg is voor een verkenning en de Humber waarin ze rijden een directe treffer krijgt.

(De 'Humber' is een Brits gepantserd voertuig dat door het Canadese leger werd gebruikt voor verkenningen, beveiliging en verbindingen.)

Het is dan 28 april 1945. Bertie is dan nog geen drie weken in de voorste gelederen.

Hij krijgt een tijdelijk graf in Osterscheps (D) en wordt later overgebracht naar de CWGC Canadese Begraafplaats in Holten. De grafreferentie is: Plot 8; Rij B; Graf 4.

Op de grafsteen staat:

**We loved him in life,
We will not forget him in death.**

Toegekend worden hem:

De 1939-1945 Star; de France-Germany Star; de War Medal 1939-1945 en de Canadian Volunteer Service Medal met gesp.

In juni 1945 wordt er nog gecorrespondeerd over het feit dat Bertie zijn nalatenschap heeft vermaakt aan zijn broer Albert, terwijl zijn vader het juist zo hard nodig heeft.

Bronnen:

www.cwgc.org; www.ancestry.com; www.canada.ca/library-archives, www.myheritage.nl